

SAMENGEVOEGDE INTERPELLATIES EN VRAAG (R.v.O., art. 62, 8)
Stopzetten werking VBB en PIEO

De heer Jef Van Damme (sp.a): Voorrangbeleid Brussel (VBB) werd opgericht in 2000 en is al 15 jaar een referentie in de Brusselse scholen. VBB ondersteunt scholen bij het ontwikkelen van de taalvaardigheid van hun leerlingen, het opstellen van een taalbeleid en het versterken van de differentiatie door het gedifferentieerd ondersteunen en leren en van de ouder- en buurtbetrokkenheid bij de school.

Iedereen is het erover eens dat VBB een enorme meerwaarde en een enorme ondersteuning betekent voor de Brusselse scholen, de directies en de leerkrachten. Het is een buitengewoon gewaardeerde partner in het Brusselse onderwijslandschap en we kunnen ons moeilijk indenken om het zonder het VBB te doen.

Sinds de oprichting van het Onderwijscentrum Brussel (OCB) in 2008 was er een zeer intensieve samenwerking tussen het OCB en het VBB. Vriend en vijand beschouwt het VBB als een sterke partner van het OCB. In 2008 was er ook een doorlichting van de werking van het VBB met overwegend positieve resultaten. Over alle partijgrenzen heen en wetenschappelijk onderbouwd was men het erover eens dat het werk van VBB een enorme meerwaarde betekent voor de scholen in Brussel, die een aantal specifieke uitdagingen hebben door de sociaal-economische samenstelling en de taalachtergrond van hun leerlingenpopulatie. De specifieke inzet van VBB rond taalvaardigheid, taalbeleid en taaldifferentiatie en ouderbetrokkenheid was daarom meer dan welkom.

Het was dan ook met grote verbazing dat we op een totaal onverwacht moment op 13 februari 2015 vernamen dat het VBB werd opgedoekt, dat de werking ervan werd stopgezet, net als het Project Innoveren en Excelleren in het Onderwijs (PIEO) dat nog maar 2 jaar geleden werd opgestart om concentratiescholen op een innovatieve manier te ondersteunen. We waren daar zeer verbaasd over omdat er eigenlijk op geen enkele manier signalen waren gegeven dat er problemen waren. Er is geen doorlichting geweest, er waren geen gesprekken met deze 2 instellingen, er was geen interne of externe evaluatie gepland en in oktober was er nog een positief gesprek geweest tussen VBB en Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits. Eind 2014 werd bovendien de begroting van VBB goedgekeurd en werden er opnieuw budgetten ingeschreven voor de werking van 2015, wat toch aangeeft dat het de bedoeling is om daar verder mee te werken.

De communicatie op 13 februari 2015 was zeer verrassend. PIEO wordt volledig geschrapt en de vzw VBB wordt opgedoekt. De middelen zouden voor 50% worden toegewezen aan de pedagogische begeleidingsdiensten van de verschillende netten en voor 50% aan het OCB.

Deze beslissingen zijn problematisch. Ik ga ervan uit dat de collegevoorzitter op de hoogte was en ze misschien mee heeft goedgekeurd. Kan hij dat bevestigen? Ik veronderstel dat omdat ik van hem geen reactie heb gehoord in de pers, terwijl hij zijn ongenoegen over een beslissing meestal duidelijk laat weten. Vermits ik denk dat zwijgen instemmen betekent, veronderstel ik dat de collegevoorzitter wel vooraf geraadpleegd werd en deze beslissing zelfs mee getekend heeft.

Ik heb een aantal vragen over de procedure. Wat VBB betreft gaat het niet om een besparing, want het gaat over een heroriëntering van middelen. Als dat zo zou zijn, dan had men perfect

kunnen overleggen en kunnen werken naar een fusie van het OCB en het VBB of een gesprek kunnen aanknopen over een minder conflictueuze overheveling.

Bovendien is het heel relatief dat dit geen besparingen zouden zijn aangezien er subsidies blijven voor 14 mensen terwijl er de facto 17 mensen werken bij VBB. Zoals ik al zei gaat het bij PIEO wel degelijk over een besparing aangezien die middelen geschrapt zijn.

Daarnaast heb ik vooral een inhoudelijk probleem. De concentratiescholen leveren in heel veel Brusselse wijken ontzettend belangrijk werk en zijn daardoor de economische springplank voor heel veel kinderen in onze maatschappij. Het is dan ook een heel slecht signaal om hun ondersteuning af te bouwen. Het is net het tegenovergestelde van wat men in onze situatie van veel jongerenwerkloosheid zou moeten doen: investeren in onderwijs en de toekomst van die kinderen zodat ze zich met meer slagkracht en capaciteiten kunnen ontplooien en op zoek gaan naar een plaatsje op de arbeidsmarkt.

Die besparing is op zich al problematisch, maar daarnaast dreigen we een versnippering te krijgen van opgebouwde expertise. Vooral het VBB, dat al 15 jaar met ongeveer dezelfde mensen werkt, wordt erkend voor zijn expertise. Aan die mensen wordt nu gezegd dat hun jobs niet moeten verdwijnen, maar dat ze wel opnieuw zullen moeten solliciteren voor een job in de pedagogische begeleidingsdiensten of het OCB. Hun job is dus niet gegarandeerd. Bovendien zullen die mensen met hun expertise misschien elders aan de slag willen gaan. Het risico is dat de 45 scholen die nu worden ondersteund in de kou komen te staan of dat een groot deel van de expertise zal verdwijnen.

Ik kan het uiteraard de collegevoorzitter niet verwijten, maar ik stel vast dat de minister van Onderwijs steeds meer netoverschrijdende projecten schrapt. Geld dat netoverschrijdend werd besteed, zoals voor VBB, wordt nu toegewezen aan de individuele netten. De versterking van die individuele netten is net het tegenovergestelde van wat de vorige minister van Onderwijs probeerde door alle scholen, ongeacht het net, op een gelijkaardige manier te ondersteunen.

Mijn fractie betreurt deze beslissing ten zeerste. Ik hoop dat de collegevoorzitter ons meer inzicht kan geven over de redenen. Ik verbaas mij overigens over zijn stilzwijgen. Ik kan begrijpen dat hij het goed nieuws vindt dat OCB meer ondersteund zal worden, maar de nettowinst voor de Brusselse scholen is allesbehalve duidelijk. Zeker door de afschaffing van PIEO dreigt het een nettoverlies te worden voor de Brusselse scholen. Daar gaat het over.

De heer Bruno De Lille (Groen): Gelijke onderwijskansen, daar moeten scholen en beleid elke dag opnieuw aan werken. Elk kind, met welk sociaal-economisch profiel ook, heeft recht op kwaliteitsvol onderwijs. Daar zijn we het allemaal over eens.

Ook scholen waar de sociale mix moeilijk te realiseren is, willen en moeten kwaliteitsvol onderwijs garanderen. De vzw Voorrangbeleid Brussel verrichte hier pionierswerk. De medewerkers van VBB ondersteunen scholen, directies en leerkrachtenteams op het vlak van taalvaardigheid, differentiatie en ouderbetrokkenheid. 15 jaar werken op het terrein maakt van VBB een geweldige bron van expertise.

Het Project Innoveren en Excelleren in Onderwijs werd door voormalig minister van Onderwijs Pascal Smet opgestart, onder leiding van de Koning Boudewijnstichting. Het gaat om een proefproject in 4 steden of regio's, waaronder ook Brussel. Bedoeling is te onderzoeken hoe

de leerwinst in concentratiescholen vergroot kan worden. Evenveel leerwinst boeken als in andere scholen volstaat immers niet, gezien de achterstand waarmee de kinderen beginnen.

Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits heeft aangekondigd de subsidies voor beide projecten stop te zetten. Zij maakt zich sterk dat de expertise niet verloren zal gaan en dat een deel van het werk overgenomen wordt door het Onderwijscentrum Brussel, dat nu al samenwerkt met VBB vanuit dezelfde visie. Ook de onderwijskoepels krijgen een deel van de middelen.

Groen heeft op zich geen problemen met rationalisering, maar we zijn wel bang dat heel wat expertise verloren zal gaan en dat dit tegelijkertijd toch een besparingsoperatie is. VBB en OCB werken immers al functioneel samen sinds OCB in 2008 werd opgericht.

Eerder al lanceerde de bevoegde minister het denkspoor om de berekening van de werkmiddelen van scholen te wijzigen en hierbij minder rekening te houden met leerlingenkenmerken, dus met de sociaal-economische achtergrond van de leerlingen. Beetje bij beetje wordt, ook op het vlak van onderwijs, een rode draad zichtbaar: deze regering bespaart op de meest kwetsbare doelgroepen.

Hoe zullen we die kansarme kinderen in de Brusselse scholen blijvend ondersteunen? Er was een beleid waar misschien wel van alles op af te dingen was, maar het was er wel. En in plaats van het te verbeteren, krijgen wij de indruk dat er links en rechts initiatieven worden genomen om dat beleid af te bouwen zonder dat er iets in de plaats komt.

De vraag is: waar gaan we naartoe? Brussel en Antwerpen hebben hetzelfde probleem: er zijn grote groepen kansarme kinderen in het onderwijs. We weten dat onze scholen goed werk leveren en hun leerlingen veel leerwinst boeken, maar dat volstaat niet. Ze zouden nog meer leerwinst moeten boeken zodat hun leerlingen op het einde van de rit met dezelfde kansen de arbeidsmarkt kunnen betreden als kinderen met een minder zwakke sociale achtergrond. Hoe zullen we die kinderen ondersteunen zodat ze die leerwinst wel kunnen boeken?

Zit er een groot plan achter de maatregelen van de Vlaamse minister? Vandaag zien we het in elk geval nog niet. Dat wordt dringend tijd. Nu maakt de Vlaamse minister alleen maar directies en ouders ongerust en wekt ze de indruk dat besparingen op de ondersteuning van die kansarme jongeren mogelijk zijn. Dat is ongepast. De VGC kan dit niet accepteren, want het is slecht voor Brussel. Hoe zullen we die kinderen wel ondersteunen en wanneer komt dat grote plan er?

Werd de collegevoorzitter betrokken bij of geconsulteerd over deze beslissingen? Wordt de werking van VBB en PIEO volledig overgenomen door het OCB? Hoeveel personeelsleden van VBB zullen overgenomen worden door OCB? Hoe zorgt de VGC ervoor dat de ondersteuning van de meest kwetsbare leerlingen minstens op hetzelfde niveau blijft als vandaag – en liefst nog verbetert – en dat de huidige expertise niet verloren gaat? Ik ga ervan uit dat de VGC zal moeten bijspringen. Wat zal dit bijkomend kosten?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik ben bezorgd over de stopzetting van de subsidies voor VBB. Ik ben er immers zelf bijna 4 jaar begeleider geweest.

De Standaard meldde dat de subsidiëring van VBB wordt stopgezet en dat het contract van 14 onderwijsondersteuners afloopt op het einde van dit schooljaar. Ondertussen kregen zij al hun

ontslagbrief. Een aantal mensen zouden hun werk kunnen verderzetten bij pedagogische begeleidingsdiensten en het OCB. Naast VBB werkt ook het OCB rond dezelfde ondersteuningspijlers in scholen: ouderondersteuning, taal, diversiteit en differentiatie.

Ik wil vooral weten hoe dit verder gaat, los van de voor de begeleiders dramatische ontslagen. Ik had al het gevoel dat OCB en VBB heel lang naast elkaar hetzelfde werk deden en dat het beter geïntegreerd kon worden. Ik ben zelfs een beetje verbaasd dat het zo lang heeft geduurd. Maar ik ben wel ongerust over het lot van die 14 begeleiders.

Over hoeveel subsidies gaat het hier precies? Worden deze middelen elders besteed in het Brusselse onderwijsondersteuningsbeleid? Hoeveel basisscholen krijgen nu ondersteuning van het OCB en hoeveel van VBB? Zijn er scholen die het risico lopen om niet de begeleiding te krijgen die ze verdienen? Dat is immers onze grootste zorg: wat is de meerwaarde voor de leerlingen? Zouden de onderwijsondersteuners van VBB, die inderdaad een heel professioneel parcours hebben doorlopen, kunnen worden tewerkgesteld in het OCB met het oog op de verbreiding van OCB naar de werking in het secundair onderwijs?

De heer Paul Delva (CD&V): Er wordt gesproken over 2 projecten: PIEO en VBB. Ik zag het project PIEO samen met collega Khadija Zamouri tot stand komen in de vorige regeerperiode van het Vlaams Parlement. Ik heb het altijd een heel warm hart toegedragen. Het was een heel interessant project, maar het staat op zich los van de dagelijkse ondersteuning die het gros van onze Brusselse scholen krijgt van ondersteuningsdiensten als OCB.

Ik wil nog opmerken dat de stopzetting van PIEO niets nieuws is. Het Vlaams Parlement besprak dit al in de herfst van vorig jaar. Het werd in december 2014 ook goedgekeurd in een programmadecreet. Het gaat over ongeveer 800.000 euro voor begeleiding van 13 scholen in Vlaamse centrumsteden en Brussel. Het eindrapport van PIEO wordt verwacht tegen de zomer. Ik heb ook begrepen dat de Koning Boudewijnstichting, die het project coördineerde, het evenmin wil loslaten. Misschien is er via deze stichting nog iets mogelijk. De pedagogische begeleidingsdiensten zullen heel nauw betrokken worden bij het uitwisselen van de reeds opgebouwde expertise, waardoor die maximaal wordt gewaarborgd.

Politiek is keuzes maken en dat is hier gebeurd, maar ik zal niet verhelen dat ik PIEO persoonlijk een heel waardevol project vond.

Daarnaast spreekt men al jaren over een mogelijke samensmelting van VBB en OCB. Er werden hiervoor ook tal van scenario's uitgetekend. De begeleiders van beide ondersteuningsdiensten werkten de afgelopen jaren al functioneel samen voor bepaalde initiatieven. Velen vonden dat beide organisaties niet apart naast elkaar hoefden te bestaan. Jarenlang werd de knoop echter niet doorgehakt. Dat is nu wel gebeurd.

Als Vlaamse Brusselaar vind ik het heel belangrijk dat de subsidie van 1,2 miljoen euro die aan VBB werd toegekend volledig behouden en volledig Brussels gekleurd blijft.

Ik begrijp dat die subsidie zal verdeeld worden over het OCB en de pedagogische begeleidingsdiensten. De Vlaamse Regering heeft gegarandeerd dat hierop niet zou worden bespaard. De Brusselse scholen die nu begeleiding krijgen van het OCB of het VBB, en dat zijn er heel wat, zouden door deze verschuiving van middelen in principe niet minder ondersteund moeten worden in de komende jaren. Dat is wat telt.

Ik begrijp dat de expertise op het vlak van taalbeleid, oudercommunicatie, buurtcommunicatie, meertaligheid, diversiteit, ouderbetrokkenheid en taalvaardigheid nu concreet wordt gebundeld, enerzijds door het OCB en anderzijds door de pedagogische begeleidingsdiensten. Beide hebben zich ertoe geëngageerd om daadkrachtig de door al die jaren opgebouwde expertise van VVB te garanderen.

Ik sluit af. Ik heb het in deze legislatuur al een paar keer gezegd en ik zal het blijven zeggen: mijn partij blijft heel erg staan achter de kwaliteitsondersteuning in het Brusselse onderwijs. 2 grote uitdagingen wachten ons. Enerzijds is er de capaciteitsuitbreiding, waarover we het straks nog zullen hebben. De Vlaamse Regering en de VGC doen daar al grote inspanningen. Tegelijkertijd blijven wij anderzijds hameren op de kwaliteitsondersteuning. Het werk aan de schoolpoort en binnen de schoolmuren van de afgelopen jaren werpt dag in dag uit vruchten af. Wij zullen mee aan de kar blijven trekken om te behouden wat goed is en te versterken waar het kan.

Politiek heeft te maken met keuzes maken. Ik vind het belangrijk dat de middelen behouden blijven, dat ze behouden blijven voor Brussel, en dat de 2 groepen die geroepen zijn om de expertise te waarborgen, het OCB en de pedagogische begeleidingsdiensten, zich hebben geëngageerd om die expertise van de VVB krachtig te garanderen en voort te zetten.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Collega's, wat zich nu in het Brussels onderwijslandschap aftekent met betrekking tot VVB kent zijn oorsprong in 2007, toen nog met minister Frank Vandenbroucke. Ik ben ondertussen aan mijn 4^{de} minister van Onderwijs toe: mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heer Frank Vandenbroucke, de heer Pascal Smet en nu mevrouw Hilde Crevits. Ik heb nog meer ministers-presidenten gekend.

De heer Jef Van Damme (sp.a): Dat zegt veel over u. (*Glimlachjes*)

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Er zijn er die komen en gaan, er zijn er die blijven.

In 2007 werd na een grote rondetafelconferentie beslist om alle Brusselse onderwijsondersteuners te laten opgaan in 1 werking, ten einde de efficiëntie, de effectiviteit en de kwaliteit van hun verschillende werkingen te optimaliseren. Dat was een vraag van het onderwijsveld zelf. Alle partners – de leerkrachten, de directies, de ouderverenigingen, de pedagogische begeleidingsdiensten – stonden toen op dezelfde lijn: breng alles samen, probeer vraaggestuurd te werken vanuit een centraal aangestuurde begeleiding voor het hele Brusselse onderwijsveld. De bedoeling was de Brusselwerking en de expertise met betrekking tot Brussel te optimaliseren op 2 punten: via het OCB en via de netgebonden pedagogische begeleidingsdiensten. Daarom werd in 2008 het OCB opgericht. Daarin gingen toen samen: Taalvaart, BITS², Schoolopbouwwerk Brussel en het Nascholings- en Leermiddelencentrum. Al die verschillende onderdeeljes, veelal vzw'tjes, werden bij elkaar gebracht en werden door de VGC gehuisvest in de Marcqstraat.

De integratie van VVB binnen het OCB lukte op dat moment niet. Maar het OCB en het VVB zijn wel functioneel blijven samenwerken. Weliswaar met een groot OCB en een steeds kleiner VVB.

De beslissing werd door de Vlaamse Regering, door minister Crevits, genomen in perfecte samenspraak met mezelf. Mijnheer Van Damme, u hebt dat goed begrepen. Als ik niets van

mij laat horen, dan is dat een teken dat ik instem. Trouwens, ik denk dat het is gezegd geweest dat ik instem. Ik stem in omdat dit gewoon de lijn is die we al vele jaren bewandelen.

De beslissing bouwt verder op het proces dat in 2007 werd gestart en dat tot op heden niet kon worden gefinaliseerd. Het staat buiten discussie dat de VGC in de toekomst de kwaliteit en de intensiteit van de ondersteuning van de Brusselse scholen via het OCB onverminderd wil voortzetten. En meer dan dat. Zeker op aangeven van de heer Paul Delva, en unaniem gedragen door de leden van de Raad, krijg ik alsmaar meer signalen dat hoe meer je het OCB goed kunt laten draaien en het versterken met mensen en middelen, hoe liever men het heeft. Ik onderschrijf dat ten volle en sta er 100% achter. Het OCB met zijn integrale werking en zijn eenduidige aansturing is een zeer krachtige tool, die men ons in de rest van Vlaanderen benijdt. Er zijn zelfs buitenlanders die komen kijken hoe dat is opgebouwd. Wij gaan voort op wat we hebben beslist. Dat maakt dat het OCB nog wordt versterkt.

Als ik zeg dat de intensiteit en de kwaliteit van de ondersteuning worden behouden, betekent dit dat, ook in samenspraak met minister Crevits, ervoor wordt gezorgd dat de scholen die nu door het VBB worden ondersteund ook het volgende schooljaar op de nodige ondersteuning kunnen rekenen. U weet hoe dat werkt. De scholen krijgen begeleiders toegewezen die x aantal uren in die scholen doorbrengen. Dat is allesbehalve voltijds. Dat is zelfs niet halftijds. Die uren en die begeleiding blijven bestaan. Het budget van 1,2 miljoen euro dat de Vlaamse overheid jaarlijks voorzagt voor het VBB wordt opgesplitst. De ene helft gaat naar de pedagogische begeleidingsdiensten, de andere helft naar het OCB. De middelen die worden ingezet voor de pedagogische begeleidingsdiensten worden ook ingezet in en voor Brussel. Wat men doorschuift naar de pedagogische begeleidingsdiensten moet ook de Brusselwerking van die pedagogische begeleidingsdiensten ten goede komen. Je krijgt dus een versterking van de pedagogische begeleidingsdiensten op het pedagogische vlak. Aan onze kant heeft de VGC contracten met de pedagogische begeleidingsdiensten en met de koepels om hen te vragen om een deel van hun activiteiten te focussen op de capaciteitsproblematiek en om de scholen te ondersteunen opdat de capaciteit verder kan worden ontwikkeld.

Dat is allemaal zeer coherent en logisch. De doeltreffendheid van de inzet van de middelen kan hierdoor alleen maar worden versterkt.

Er zal dus een samenwerkingsprotocol worden afgesloten tussen het OCB en de pedagogische begeleidingsdiensten om de inzet in Brussel en de onderlinge samenwerking en complementariteit vast te leggen. De VGC zal de middelen van de Vlaamse Gemeenschap aanwenden om het personeelsbestand van het OCB uit te breiden om zo het wegvallen van VBB volwaardig te kunnen opvangen. Mocht het nodig zijn, dan kunnen wij die middelen aanvullen met een extra VGC-budget. We zullen bekijken hoe ver dat reikt. Ik weet dat ik altijd jullie instemming zal mogen genieten als ik extra middelen toeschuij naar het OCB, mijnheer Delva. Wat dat betreft, voel ik mij sterk geruggensteund. De directeur van het OCB ook, trouwens. Ik moest jullie zeggen dat hij jullie bedankt voor de vriendelijke woorden. Hij leest altijd aandachtig wat hier wordt verteld. Mevrouw de voorzitter, zodra het verslag klaar is, werpt hij zich er op en kijkt hij na wat er allemaal over zijn instelling werd gezegd.

De VBB-personeelsleden krijgen maximaal de kans om de overstap te maken naar het OCB. Zo willen wij dat de expertise van het VBB niet verloren gaat. Diezelfde expertise is trouwens aanwezig in het OCB vermits zij al vele jaren samenwerken. Het OCB weet perfect hoe VBB werkt, welke tools zij gebruiken en hoe ze dat doen. Niets van wat het VBB ooit zou hebben gedaan, is niet gekend door het OCB.

Uiteraard zijn de kwaliteitsvolle krachten van VBB de geschikte kandidaten om onderwijsondersteuner te worden bij het OCB. Maar dat zal nu natuurlijk niet verlopen binnen het kader van een vzw-structuur, die een zeer eigen verlonings- en aanwerfsysteem kan ontwikkelen, maar volgens de regels van het OCB, dat in principe deel uitmaakt van de VGC-administratie en waar men overheidspersoneel wordt met een eigen statuut. Dat heeft zijn voor- en nadelen. In een vzw is het statuut precairder dan in een overheidsdienst. Wij keuren allemaal samen deze regels goed die deel uitmaken van het statuut en die voorwerp uitmaken van het overleg met de syndicale organisaties. Aanwerven doen we door middel van examens. Wij gaan dus examens uitschrijven die toelaten aan de onderwijsondersteuners om zich kandidaat te stellen en dan eventueel toe te treden tot het OCB. Deze examens worden nog voor eind juni 2015 georganiseerd. De vacantverklaring, rekrutering en selectie zullen gebeuren conform de regels die van toepassing zijn binnen de VGC.

Voor het schooljaar 2014-2015 worden 59 basisscholen ondersteund door het OCB en 36 door VBB. Daarnaast biedt het OCB ondersteuning aan 6 buitengewone basisscholen en 14 secundaire scholen. Aan de aantallen zie je al dat het OCB alsmaar meer de hoofdspeler is geworden op het terrein van de ondersteuning en dat VBB feitelijk een aanvullend gedeelte werd, daar waar historisch VBB de eerste speler was. Het OCB en VBB bieden sinds 2008 een gezamenlijke ondersteuning voor het gewoon basisonderwijs, vanuit dezelfde visie en ondersteuningsstrategie. Dat loopt al helemaal identiek. Voor de scholen maakt het geen verschil of de ondersteuner door het OCB of door VBB is tewerkgesteld. De uitbreiding van de ondersteuning van het OCB in het secundair onderwijs is nu al van toepassing en staat ingeschreven in het bestuurakkoord van de VGC.

Vervolgens is er het verhaal van het Project Innoveren en Excelleren in het Onderwijs, beter gekend als PIEO. De heer Paul Delva heeft terecht opgemerkt dat dit verhaal eind vorig jaar zijn beslag reeds heeft gekregen in de schoot van het Vlaams Parlement en van de Vlaamse Regering. PIEO was een kleinschalig en tijdelijk project van de vorige minister van Onderwijs Pascal Smet. Nu wordt dit project stopgezet.

Het verbaast en intrigeert me steeds dat men er blijkbaar van uitgaat dat projecten oneindig zijn. Eigen aan een project is precies dat elk project een begin en een einde kent. Men test iets uit en gaat na of het functioneert. Daarna doet men er iets mee binnen het kader van de reguliere werking. Dit is toch de opzet van projectwerking, niet? Als men in een school een project uitwerkt, is men daar een week of 2mee bezig. Vervolgens wordt het beëindigd. Hier verbaast men zich er blijkbaar over dat een project op een bepaald ogenblik een einde kent. Dit is toch precies de bedoeling? Men probeert iets en er komt een einde aan.

Eind 2014 beslisten de Vlaamse Regering en het Vlaamse Parlement om een einde te maken aan PIEO. Dit project werd toegepast in 13 Brusselse, Gentse, Antwerpse en Limburgse scholen. Al deze scholen hadden een hoge concentratie van GOK-leerlingen. PIEO moest een aantal vernieuwende benaderingen uitwerken. Dit schooljaar krijgt PIEO de kans om de verworven inzichten te delen met het OCB. Met andere woorden: alle kennis en expertise die PIEO heeft opgeleverd, zal meegedeeld worden aan het OCB, aan de pedagogische begeleidingsdiensten en aan het bredere werkveld. Zo kunnen deze diensten de door dit tijdelijke project opgebouwde expertise inzetten in hun reguliere werking. Meer dan dat is het niet.

De heer Jef Van Damme (sp.a): Mijn aanvoelen was correct. Als collegevoorzitter Guy Vanhengel niet reageert, gaat hij akkoord.
Ik vind het toch jammer dat hij zo snel overstag is gegaan.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Het is ook nooit goed.

De heer Jef Van Damme (sp.a): Ik zal me beperken tot 2 opmerkingen. Ik heb immers al heel wat gezegd.

Uiteraard was het proces om een aantal ondersteuningsdiensten samen te voegen, al in gang gezet. De sp.a heeft dit steeds onderschreven. In se is het een goed proces. Alleen vond dit in het verleden steeds in overleg en met instemming van alle partners plaats. Deze keer is het eigenlijk een *coup de théâtre*. Eerst wordt een budget goedgekeurd voor VBB om vervolgens, na 2 maanden en zonder enig overleg, alles in de koelkast te stoppen. Ik betreur dit ten zeerste. Dit is een belangrijke nuance die ik wens aan te brengen in het verhaal van collegevoorzitter Guy Vanhengel. Hij mag straks reageren maar ik wens eerst mijn verhaal te brengen.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: De *coup de théâtre* waar de heer Jef Van Damme op alludeert, heeft uiteindelijk 8 jaar in beslag genomen.

De heer Jef Van Damme (sp.a): Het resultaat van het overleg met VBB had een vruchtbaarder resultaat kunnen opleveren. Nu kan men enkel spreken van een unilaterale beslissing.

Ten 2^{de} en wellicht iets belangrijker: de besparing bij de afschaffing van PIEO is toch niet zo onschuldig als de collegevoorzitter hier laat uitschijnen. Oorspronkelijk zou PIEO tot 2017 lopen. Ik citeer hier wat een van de schooldirecteurs over het project wist te vertellen: “Het is een heel goed project maar we zijn pas vorig jaar effectief van start gegaan. Het was de bedoeling om een inhoudelijke evaluatie te houden na 2017. Pas dan zou beslist worden wat er zou gebeuren.”

Het project had tot doel lesmateriaal en leermethodes te ontwikkelen die effectief konden ingezet worden bij de ondersteuning van concentratiescholen en in moeilijke leersituaties. Dit project was volledig complementair bij wat VBB en het OCB doen. Zij zorgen er namelijk voor dat het materiaal waarmee deze diensten werken, beter beantwoordt aan de noden. De getuigenis van directeur Lemmens bewijst dat men nog niet op dat punt was aanbeland. De afschaffing van PIEO is toch niet zo onschuldig. Ik stel de vraag dan ook heel concreet: zal collegevoorzitter Guy Vanhengel er zelf voor zorgen dat er binnen het OCB blijvend wordt geïnnoveerd in en nagedacht over het lesmateriaal waarmee er wordt gewerkt?

Het is goed dat het OCB de huidige ondersteuning geeft. Wij erkennen de expertise die OCB op dit vlak heeft opgebouwd. Niemand is echter onfeilbaar. Ook het OCB niet. PIEO was een soort externe impuls om ervoor te zorgen dat ook het OCB bleef innoveren en bleef zoeken naar nieuw lesmateriaal en nieuwe methodes. Ik hoop dat de collegevoorzitter er zich zal toe verbinden dat het OCB dit intern zal blijven doen. Anders zou het OCB de *drive* naar vernieuwing en innovatie wel eens kunnen verliezen.

De heer Bruno De Lille (Groen): Ik begin met wat hier het laatst werd vermeld, namelijk de opheffing van PIEO. Projecten zijn inderdaad per definitie tijdelijk en kennen dus een begin en een einde. Dit klopt. Als men echter stelt dat een project 4 jaar moet lopen, impliceert dat ook een actieplan voor 4 jaar. Na 4 jaar moet men het resultaat kennen en moet men weten op welke wijze men het geheel wenst te evalueren.

Een project opstarten voor 4 jaar en er na anderhalf jaar al de brui aan geven, komt neer op slecht beleid. Men besteedt er immers geld aan. Men steekt een aantal zaken in gang, maar

vooraleer ze maar tot ontwikkeling kunnen komen, beëindigt men alles. Er waren geen aanwijzingen dat PIEO de beoogde doelstellingen niet verwezenlijkte.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Waarop baseert de heer De Lille zich om dit te beweren?

De heer Bruno De Lille (Groen): Op echo's in de pers. Iedereen vond dat PIEO een interessante oefening was. Bovendien gaat men wel heel kort door de bocht om na anderhalf jaar het geheel al op te doeken wegens een vermeend gebrek aan resultaten. Dat lijkt me heel vreemd. De persecho's klonken alvast unisono positief over alle projecten die werden opgezet.

De heer Jef Van Damme heeft in zijn betoog trouwens verwezen naar een schooldirecteur die blijkbaar aan het project participeerde. Ik vang enkel positieve zaken op. Het is allesbehalve een teken van goed beleid om een initiatief zo snel af te voeren. Het lijkt mij een zuivere besparingsoperatie te zijn. Een besparingsoperatie die dan nog eens plaatsvindt op de kap van een aantal kansarme kinderen.

De Groen-fractie staat volledig achter het OCB. Dat was in het verleden zo en dat blijft ook zo. De commissie Onderwijs en Vorming zal binnen afzienbare tijd trouwens een bezoek brengen aan het OCB. De expertise en werkwijze van het OCB kan, volgens mij, trouwens niet genoeg bekend zijn. Niemand stelt de expertise en werkwijze van het OCB in vraag. Groen blijft volledig achter deze instelling staan.

Ik ben het ermee eens dat VBB te lang dubbel werk heeft geleverd. In se is Groen zeker niet gekant tegen rationaliseringsoperaties en het samenbrengen van 2 organismen die eigenlijk hetzelfde doen. In se is dit zelfs iets positiefs. Dit gebeurt hier echter niet. Hier wordt het VBB "opgehoffen". Vervolgens zegt men dat het OCB alles zal overnemen. Ten slotte wordt het geld verdeeld over het OCB en over de 2 koepels die dan in hun pedagogische begeleidingsdiensten voor Brussel daar dan nog eens rekening zouden moeten mee houden.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Het geld wordt verdeeld over 1 koepel.

De heer Bruno De Lille (Groen): Dat is toch een versnippering van het beschikbare geld? Men heeft geen enkele garantie dat al dat geld er ook effectief zal voor zorgen dat het beleid wordt verder gezet. Als het geld bij de verschillende koepels belandt, belandt het in een grote pot. Iedereen weet dat het dan nog zeer moeilijk is om na te gaan of het geld nog effectief wordt gebruikt voor hetgeen waarvoor het bedoeld was.

Volgens mij komt dat opnieuw neer op een vermindering van de financiële middelen voor de kansarme kinderen.

Ten slotte – we kunnen het er misschien later nog eens over hebben, want ik heb geen echt antwoord gekregen – zou ik vanuit de VGC, maar vooral vanuit de Vlaamse Gemeenschap toch eindelijk wel eens willen weten waar men naartoe wil met de ondersteuning van de kansarme jongeren in het onderwijs in het algemeen en meer specifiek in het Brussels onderwijs. Vandaag zie ik links en rechts allerlei kleine besparingen. Elk op zich zijn deze besparingen wellicht niet zo erg. Als men evenwel alles begint op te tellen, ziet men toch een patroon.

De heer Paul Delva stelt dat politiek impliceert dat men keuzes maakt. Dit is effectief zo. Men mag echter geen keuzes maken op de rug van de kansarmen. De keuze die men hier moet ma-

ken, is net de keuze om bijkomend te investeren. Besparen in deze is uit den boze. Waar wil men naartoe? Dat had ik graag eens geweten.

Als men weet waar men naartoe wil, zou men een aantal discussies trouwens niet meer hoeven te voeren. Als men zicht krijgt op de wijze waarop men de kansarmen extra en beter gaat ondersteunen, kan men de discussie aanvatten. Op het ogenblik dat men vervolgens een consensus heeft bereikt, vermijdt men een aantal tussentijdse discussies. Deze discussies worden precies nu wel gevoerd. We zijn immers ongerust. We zijn terecht ongerust. Groen is van mening dat men het niet kan maken dat men de kansarme kinderen en jongeren in Brussel zo maar aan hun lot overlaat.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Vooreerst wens ik collegevoorzitter Guy Vanhangel te bedanken voor zijn antwoorden. Het is alvast heel geruststellend dat het budget en de hieraan verbonden centen in Brussel blijven. Men kan hiermee dus blijven werken.

Ik wil even terugkomen op wat de heer Bruno De Lille net stelde. Het feit dat de helft van het budget naar het OCB gaat voor de uitbreiding en de verbreding van zijn werking, is een goede zaak. De andere helft gaat naar de 3 pedagogische begeleidingsdiensten. De heer De Lille concludeert hieruit dat het geld dus niet naar kansarme kinderen gaat. Ik opteer er alvast voor dat het budget aan een netoverschrijdende werking wordt besteed. De 3 pedagogische begeleidingsdiensten begeleiden ook kinderen in die scholen. Het is dan toch eigenaardig dat volgens de heer De Lille het geld niet ten goede zal komen aan kansarme jongeren.

De heer Bruno De Lille (Groen): Het geld komt daar in één grote pot terecht. In het eerste jaar zal men misschien nog extra zaken kunnen genereren. Ik vrees echter dat dit zeer snel zal verwateren.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik zou de traditionele begeleidingsdiensten toch ook niet onderschatten. Iedereen moet trouwens op een bepaald ogenblik geëvalueerd worden. Men moet zich de vraag durven stellen hoe hij of zij bezig is.

Ik ben ook blij dat de begeleiders van VBB maximaal kunnen overgaan naar het OCB. De examens die eind juni 2015 worden uitgeschreven, zullen wellicht opengesteld worden voor iedereen. Iedereen zal, overeenkomstig de richtlijnen van de VGC, kunnen inschrijven.

Er heerst hier een misverstand over wat VBB nu effectief heeft gedaan en wat het OCB en het PIEO doen. VBB en OCB ontwikkelen eveneens lesmateriaal. Een bezoek aan het OCB noem ik altijd een bezoek aan de grot van Ali Baba. Dit bezoek zal eens en voor altijd uitmaken wat het OCB doet. Het VBB heeft lesmateriaal ontwikkeld. Samen met de Katholieke Universiteit Leuven (KUL) en de Vrije Universiteit Brussel (VUB) heeft VBB evaluaties gemaakt van een nulmeting van de begeleiding van de scholen. Na 4 jaar ging men vervolgens na of de werkingen van het OCB en VBB al dan niet effectief leerwinst hebben opgeleverd. In se is dit de *core business* van deze begeleidingsdiensten.

Toen de heer Delva en ik in het Vlaams Parlement zetelden en vernamen dat PIEO zou worden opgericht, dachten we in de trant van "Hopla, weer eentje erbij." De heer Paul Delva verwees er in zijn tussenkomst trouwens al naar. Ik weet dat hij dit, omwille van bepaalde redenen, een sympathiek project vindt. Het mag hier echter niet over sympathie voor projecten gaan. Ik heb hier zelf ook 10.000 sympathieke projecten in mijn zak zitten. Echt waar! Men moet zich beperken tot de vraag wat al deze projecten zullen opbrengen voor de kinderen.

Laat ons nu eens nadenken over efficiëntie. Waaraan besteden we ons geld? Dient het enkel om een aantal personeelsleden aan een betrekking te helpen of gaat het om de toekomst van onze kinderen?

De heer Bruno De Lille (Groen): Dat is precies wat wij vragen. Zeg ons waar het geld naartoe gaat, toon het ons. Precies dat is niet gebeurd.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Heb nu toch eens wat vertrouwen in het werk van de mensen. Al wie ook maar een beetje doelbewust bezig is met wat hij of zij doet, gaat er toch voor zorgen dat men zichzelf evalueert? Men gaat zijn mosterd toch halen bij universiteiten of allerlei pedagogische diensten? Of dit nu het OCB dan wel het VBB is, doet er toch niet toe? Men gaat me toch niet wijsmaken dat Piet Vervaecke niet exact weet waar hij mee bezig is?

De heer Bruno De Lille (Groen): Ik heb alle vertrouwen in hem, maar niet in mevrouw Crevits.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Zij gaat dat niet bepalen. (*Gelach*)

U mag mijn woorden niet verdraaien. Mevrouw Crevits heeft samen met de heer Vanhengel de beslissing genomen om de subsidies in Brussel te houden. Dat is een goed begin. Ze had ook kunnen zeggen dat in het licht van de bezuinigingen veel te veel geld naar Brussel gaat. Ze heeft echter beslist dat het geld hier blijft. Wij moeten nu beslissen hoe we dat geld besteden.

U stelt de pedagogische diensten gedeeltelijk in vraag. Ik vind dat logisch en terecht, maar we moeten de diensten vertrouwen. Wel moeten we hun op geregelde tijdstippen naar hun werking vragen.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Ik vraag onze parlementsleden die bij het OCB op bezoek gaan, ogen en oren wijd open te houden en niet te vergeten bij het leermiddelencentrum langs te lopen.

Wij zijn de enigen die een dergelijk centrum hebben. Als het om het ontwikkelen van leermiddelen gaat, kwamen de mensen van PIEO veeleer bij ons expertise opdoen om deze vervolgens om te zetten in projecten in Gent, Antwerpen of Limburg dan dat wij nieuwe expertise opdeden. Bezoek dus altijd het leermiddelencentrum. We steken daar steeds meer middelen en tijd in en we zijn daar uniek in.

Wat de armoedeproblematiek betreft, is het OCB de enige instelling in het onderwijslandschap die nu ook een deskundige in “armoede en omgaan met armoede” heeft aangesteld om al wie daarover vragen heeft, te helpen.

Mijnheer De Lille, ook op dit vlak staan wij een streepje voor want we hebben iemand die binnen het OCB voor alles wat armoede aangaat, de nodige deskundigheid opbouwt om scholen die vragen hebben over armoede, te helpen. Het gaat vaak om een concrete aanpak. Het betreft hier een specifiek aanspreekpunt met de nodige knowhow.

Wat het project van 4 jaar betreft, bestaan er ook tussentijdse evaluaties. Ik vermoed dat dit aanleiding heeft gegeven tot de beslissing die uiteindelijk is genomen.

We kiezen uiteraard voor open examens. Het staat buiten kijf dat mensen die 14 jaar ervaring hebben en alle lof met zich meedragen die hier over hen is uitgesproken, er waarschijnlijk met kop en schouders bovenuit zullen steken zodat ze snel door het OCB kunnen worden overgenomen.

Ik stel met genoeg vast dat er een zeer groot vertrouwen bestaat in het OCB. Onze directeur, de heer Piet Vervaecke, zal dit graag lezen. We kennen ook een Pieter Vervet, maar om hem gaat het niet. Beide namen worden al eens door elkaar gehaspeld, maar deze personen lijken niet op elkaar. Ze zijn bovendien anders gekleurd: de ene is blank, de andere gitzwart. Dat grote vertrouwen doet ons plezier. Ik stel ook vast dat er wat minder vertrouwen is in de pedagogische begeleidingsdienst in de koepels.

De heer Jef Van Damme (sp.a): Ik hoor dat u zegt dat er een evaluatie is gehouden van PIEO.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Ik neem dat aan.

De heer Jef Van Damme (sp.a): U neemt dat aan. Dat is raar. Ik heb niets gehoord over een evaluatie van PIEO. U vertelt me iets nieuws. Heeft er een evaluatie plaatsgevonden?

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: U hebt collega's in het Vlaams Parlement en er is een minister van Onderwijs in de Vlaamse Regering.

De heer Jef Van Damme (sp.a): U suggereert dat er een evaluatie heeft plaatsgevonden. Ik had dat niet gevraagd.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Elk goed project wordt tussentijds geëvalueerd, dat zeg ik. Ik neem aan dat dit ook hier het geval is. Kent u veel projecten die niet tussentijds worden geëvalueerd?

De heer Jef Van Damme (sp.a): We zullen dat in het Vlaams Parlement uitklaren. Het is wel een relevante vraag.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Als er niet tussentijds wordt geëvalueerd, is er misschien een probleem.

De heer Jef Van Damme (sp.a): U zegt dat de medewerkers van het OCB er met kop en schouders bovenuit zullen steken. Dat geloof ik graag. In het verleden is het bij fusies van verschillende ondersteunende instellingen altijd zo geweest dat medewerkers automatisch werden ingekanteld. Voor de mensen die nu opnieuw moeten solliciteren voor een werk dat ze al 15 jaar doen, is dit in feite een blaam.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: We hebben nu ook mandatarissen die mandaatfuncties bekleden die na 4 of 5 jaar ten einde lopen. De arbeidsmarkt biedt geen vastgevozen plaatsen meer aan. Ik begrijp dat niet en al zeker niet als men tewerk is gesteld in projecten en vzw's. Dat is eigen aan de markt. Het geeft blijk van een oubollige kijk op de arbeidsmarkt. Mijn kinderen zijn dertigers en bewegen volop op de arbeidsmarkt.

De heer Jef Van Damme (sp.a): Het gaat hier niet allemaal om dertigers. Bovendien was het in het verleden zo dat bij fusieoperaties een automatische inkanteling van het personeel plaatsvond.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Dat is niet waar. Kijk maar naar de VGC en hoeveel trammelant dat vlak voor de verkiezingen heeft veroorzaakt. Dat is hetzelfde. Sommigen zegden zelfs dat het College zich moest schamen en excuses aanbieden. Dat heeft heel wat heisa veroorzaakt, maar dat kwam misschien omdat er toen verkiezingen waren.

De heer Bruno De Lille (Groen): Ik reageer best niet op de laatste uitspraken.

Wat de ondersteuning van kansarme jongeren betreft en het feit dat het OCB daarmee bezig is, gaat de discussie niet over het OCB of het vertrouwen dat we erin hebben.

Ik wil weten waar we naartoe gaan en een actieplan zien om kansarme Brusselse jongeren te ondersteunen. Dat is een vraag voor de VGC en nog veel meer voor de Vlaamse Gemeenschap. Het OCB kan wel zijn best doen, maar als er geen middelen zijn voor de ondersteuning van kansarme jongeren, kunnen we veel proberen, maar gaat het niet lukken. Dat is mijn vraag.

Nu worden we constant geconfronteerd met weer eens een kleine besparingsoefening of opnieuw een verschuiving die toevallig altijd de ondersteuning van kansarme jongeren treft. Ik maak me dus ongerust en vele mensen met mij maken zich ongerust. Als men ons eens zou zeggen hoe we dat zullen aanpakken, dan zou dat al heel wat zijn, maar ik vrees dat men dat zelf nog niet weet.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Ik geef u een praktisch voorbeeld.

De heer Bruno De Lille (Groen): Ik heb het niet over u of het OCB, maar over Vlaams minister Hilde Crevits en de hele aanpak van de ondersteuning van kansarme jongeren in het onderwijs. U volgt natuurlijk gedeeltelijk wat de Vlaamse Gemeenschap doet.

De voorzitter: Ik stel voor de collega's in het Vlaams Parlement ertoe te bewegen minister Hilde Crevits de nodige vragen te stellen.

- *Het incident is gesloten.*

~~**SAMENGEVOEGDE INTERPELLATIE EN VRAAG (R.v.O., art.62, 8 + art.59, 6)**~~
~~**Inschrijfproblematiek in het kleuter- en basisonderwijs**~~
~~**en in het secundair onderwijs.**~~

~~**De heer Jef Van Damme (sp.a):** Deze discussie voeren we elk jaar opnieuw. Ik hoop dat we elk jaar een stapje dichterbij de oplossing komen, dat moet toch de uitdaging van ons beleid zijn. Elk jaar opnieuw discussiëren we over inschrijvingen in de scholen. Ik focus vooral op het basisonderwijs omdat daar het probleem het nijpendst is.~~

~~Ik pleit voor nuance in het debat, vooral als we de media lezen. Ik geef een pluim aan de Brusselse media die dit jaar iets genuanceerder gecommuniceerd hebben dan in het verleden. Jammer genoeg is dat nog niet doorgedrongen tot hun collega's van het nationale nieuws die~~